

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/14-01/155
URBROJ: 65-14-02

Zagreb, 13. studenoga 2014.

P.Z.E. br. 75 1

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 13. studenoga 2014. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj uskladenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Orsata Miljenića, ministra pravosuđa, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa i Ivana Crnčeca, pomoćnika ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/14-01/115

Urbroj: 50301-09/06-14-2

Zagreb, 13. studenoga 2014.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Orsata Miljenića, ministra pravosuđa, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa i Ivana Crnčeca, pomoćnika ministra pravosuđa.

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 650/2012 EUROPSKOG
PARLAMENTA I VIJEĆA OD 4. SRPNJA 2012. O NADLEŽNOSTI,
MJERODAVNOM PRAVU, PRIZNAVANJU I IZVRŠAVANJU ODLUKA I
PRIHVAĆANJU I IZVRŠAVANJU JAVNIH ISPRAVA U NASLJEDNIM STVARIMA
I O USPOSTAVI EUROPSKE POTVRDE O NASLJEĐIVANJU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 650/2012 EUROPSKOG
PARLAMENTA I VIJEĆA OD 4. SRPNJA 2012. O NADLEŽNOSTI,
MJERODAVNOM PRAVU, PRIZNAVANJU I IZVRŠAVANJU ODLUKA I
PRIHVAĆANJU I IZVRŠAVANJU JAVNIH ISPRAVA U NASLJEDNIM STVARIMA
I O USPOSTAVI EUROPSKE POTVRDE O NASLJEĐIVANJU**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE ZAKONOM TREBAJU
UREDITI TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI**

Na razini Europske unije donesena je Uredba (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (dalje u tekstu: Uredba (EU) br. 650/2012). Uredba (EU) br. 650/2012 primjenjuje se na države članice Europske unije, uz iznimku Irske, Ujedinjenog Kraljevstva i Danske koje ne sudjeluju u Uredbi (EU) br. 650/2012 te se ista na njih ne primjenjuje (uvodne izjave br. 82. i 83. Uredbe (EU) br. 650/2012). Ujedno valja ukazati da se Uredba (EU) br. 650/2012 primjenjuje od 17. kolovoza 2015. a sukladno članku 78. ove Uredbe obveza je država članica, pa tako i Republike Hrvatske, obavijestiti Europsku komisiju do 16. studenoga 2014. o nadležnim tijelima i postupcima u području primjene Uredbe (EU) br. 650/2012.

Uredbom (EU) br. 650/2012 uređuje se niz pitanja vezanih za nasljeđivanje s prekograničnim elementom, uključujući međunarodnu nadležnost sudova država članica, određivanje mjerodavnog prava, priznanje, izvršivost (ovršnost) i izvršenje odluka, javnih isprava i sudskih nagodbi u nasljednim stvarima te uspostava Europske potvrde o nasljeđivanju. Načelno, uredba kao akt Europske unije izravno je primjenjiva na području država članica, slijedom čega se na nacionalnoj razini donose odgovarajući propisi u onoj mjeri koja je potrebna za učinkovitu primjenu uredbe. U odnosu na Uredbu (EU) br. 650/2012 i osiguranje pretpostavki za njezinu primjenu valjalo je odrediti nadležna tijela i postupke kako to zahtijevaju pojedini članci Uredbe (EU) br. 650/2012, prvenstveno u dijelu koji se odnosi na priznavanje, izvršivost i izvršenje odluka, javnih isprava i sudskih nagodbi u nasljednim stvarima te na izdavanje Europske potvrde o nasljeđivanju. Slijedom navedenog, ovaj Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 650/2012 ima za cilj urediti mjesnu nadležnost za odlučivanje o ostavini, nadležna tijela i postupke priznanja i proglašenja ovršnosti odluka drugih država članica u nasljednim stvarima te izdavanje Europske potvrde o nasljeđivanju.

U odnosu na mjesnu nadležnost za odlučivanje o ostavini, Uredba (EU) br. 650/2012 prepušta nacionalnom pravu država članica uređivanje interne nadležnosti u slučaju kada postoji nadležnost sudova Republike Hrvatske (članak 2. Uredbe (EU) br. 650/2012). Za određivanje mjesne nadležnosti upućuje se na odgovarajuću primjenu odredaba Zakona o nasljeđivanju o mjesnoj nadležnosti za provođenje ostavinskog postupka.

Vezano za postupak priznanja i proglašenja ovršnosti (izvršnosti) odluke donesene u nekoj državi članici, predlaže se da o zahtjevu odlučuje općinski sud, pri čemu je protiv odluke kojom se prihvaća zahtjev dopušten prigovor o kojem odlučuje općinski sud. Navedeno iz razloga što općinski sud tek povodom prigovora ispituje razloge za nepriznavanje navedene u članku 40. Uredbe (EU) br. 650/2012. Protiv odluke općinskog suda o prigovoru dopuštena je žalba županijskom sudu.

Uredba (EU) br. 650/2012 uspostavlja Europsku potvrdu o nasljeđivanju (dalje u tekstu: potvrda) te u članku 69. određuje njezine pravne učinke. U tom smislu, za potvrdu se predmnijeva da točno dokazuje elemente koji su utvrđeni po pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ili po bilo kojem drugom pravu mjerodavnom za određene elemente i da se za osobu koja je u potvrdi navedena kao nasljednik, legatar, izvršitelj oporuke ili upravitelj ostavinom predmnijeva da ima status koji je naveden u potvrdi i/ili prava ili ovlasti navedene u potvrdi (čl. 69. stavak 2. Uredbe).

U odnosu na nadležna tijela i postupak za izdavanje potvrde, predlaže se da potvrdu izdaju sudovi, odnosno javni bilježnici kao povjerenici sudova. Sud povjerava javnom bilježniku provođenje postupka i odlučivanje o zahtjevu za izdavanje potvrde, osim ako je pred sudom u tijeku ili je pravomoćno okončan ostavinski postupak. Nadalje, definiraju se sudionici postupka za izdavanje Europske potvrde o nasljeđivanju, donošenje odluke o zahtjevu za izdavanje potvrde i postupanje po pravnom lijeku protiv potvrde, odnosno odluke o zahtjevu. Vezano za ispravak, izmjenu ili opoziv izdane Europske potvrde o nasljeđivanju, predlaže se da isto provodi javni bilježnik, odnosno općinski sud, ovisno o tome tko je izdao potvrdu. U odnosu na privremenu obustavu učinaka Europske potvrde o nasljeđivanju, predviđena je nadležnost javnog bilježnika, odnosno općinskog suda. Glede visine nagrade i troškova javnog bilježnika, ministar nadležan za poslove pravosuđa, po pribavljenom mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Hrvatske javnobilježničke komore, pravilnikom uređuje ova pitanja.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 206. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013) predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku radi usklađivanja s propisima Europske unije, odnosno radi provedbe Uredbe (EU) br. 650/2012.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 650/2012
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 4. SRPNJA 2012. O NADLEŽNOSTI,
MJERODAVNOM PRAVU, PRIZNAVANJU I IZVRŠAVANJU ODLUKA I
PRIHVAĆANJU I IZVRŠAVANJU JAVNIH ISPRAVA U NASLJEDNIM STVARIMA
I O USPOSTAVI EUROPSKE POTVRDE O NASLJEĐIVANJU**

I. UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se provedba Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 650/2012).

(2) Ovim Zakonom utvrđuje se mjesna nadležnost za odlučivanje o ostavini, nadležna tijela za postupanje i donošenje odluka te postupci u području primjene Uredbe (EU) br. 650/2012.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi (EU) br. 650/2012.

II. MJESNA NADLEŽNOST, NADLEŽNA TIJELA I POSTUPCI

Mjesna nadležnost za odlučivanje o ostavini

Članak 3.

Kada je temeljem Uredbe (EU) br. 650/2012 za odlučivanje o nasljeđivanju nadležan sud Republike Hrvatske, mjesna nadležnost općinskog suda za provođenje ostavinskog postupka određuje se primjenom odredaba Zakona o nasljeđivanju.

*Nadležna tijela i postupak za odlučivanje o zahtjevu za priznanje odluke
i zahtjevu za proglašenje ovršnosti (izvršivosti)*

Članak 4.

(1) O zahtjevu za priznanje odluke u smislu članka 39. stavka 2. Uredbe (EU) br. 650/2012 odlučuje općinski sud.

(2) O zahtjevu za proglašenje ovršnosti (izvršivosti) u smislu članka 45. stavka 1., članka 60. stavka 1. i članka 61. stavka 1. Uredbe (EU) br. 650/2012 odlučuje općinski sud.

(3) Protiv rješenja o odbijanju ili odbačaju zahtjeva iz stavaka 1. i 2. dopuštena je žalba podnositelja zahtjeva. O žalbi podnositelja zahtjeva odlučuje županijski sud.

(4) Protiv rješenja kojim se prihvaća zahtjev iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dopušten je prigovor protustranke u roku iz članka 50. stavka 5. Uredbe (EU) br. 650/2012. O prigovoru odlučuje općinski sud koji je donio rješenje.

(5) Prije donošenja odluke o prigovoru mora se saslušati protustranka i podnositelj zahtjeva. Uz poziv za ročište, podnositelju zahtjeva se dostavlja prigovor protustranke.

(6) Protiv rješenja o prigovoru protustranke dopuštena je žalba o kojoj odlučuje županijski sud.

Nadležna tijela za izdavanje ovjere

Članak 5.

(1) Za potrebe priznanja ili proglašenja ovršnosti (izvršivosti) domaće odluke, javne isprave ili sudske nagodbe u drugoj državi članici, nadležna tijela u Republici Hrvatskoj za izdavanje ovjere su:

- za izdavanje ovjere iz članka 46. stavka 3. točke b) Uredbe (EU) br. 650/2012 nadležan je općinski sud koji je odlučivao u prvom stupnju, odnosno javni bilježnik koji je donio odluku na koju se odnosi prijedlog za izdavanje ovjere,

- za izdavanje ovjere iz članka 59. stavka 1. i članka 60. stavka 2. Uredbe (EU) br. 650/2012 nadležan je sud, odnosno javni bilježnik koji je izdao javnu ispravu za koju se predlaže izdavanje ovjere,

- za izdavanje ovjere iz članka 61. stavka 2. Uredbe (EU) br. 650/2012 nadležan je sud pred kojim je sklopljena sudska nagodba.

(2) Prijedlog za izdavanje ovjere podnosi se nadležnom sudu, odnosno javnom bilježniku iz stavka 1. ovoga članka. Ovjere iz stavka 1. ovoga članka izdaju se na obrascima navedenim u članku 46. stavku 3. točki b), članku 59. stavku 1., članku 60. stavku 2. i članku 61. stavku 2. Uredbe (EU) br. 650/2012.

(3) Ako javni bilježnik utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za izdavanje ovjere, prijedlog zajedno sa javnom ispravom i spisom predmeta dostavit će radi odlučivanja općinskom sudu na čijem se području nalazi njegovo sjedište. Javni bilježnik dužan je pisano obrazložiti zašto smatra da nisu ispunjene pretpostavke za izdavanje ovjere te izvijestiti podnositelja prijedloga da je predmet upućen sudu.

(4) Protiv rješenja općinskog suda kojim se odbija ili odbacuje prijedlog za izdavanje ovjere dopuštena je žalba o kojoj odlučuje županijski sud.

*Nadležna tijela za izdavanje Europske potvrde o nasljeđivanju***Članak 6.**

- (1) Europsku potvrdu o nasljeđivanju (u daljnjem tekstu: potvrda) izdaje općinski sud, odnosno javni bilježnik kao povjerenik suda.
- (2) Za određivanje mjesne nadležnosti za izdavanje potvrde na odgovarajući se način primjenjuju odredbe o mjesnoj nadležnosti iz članka 3. ovoga Zakona.
- (3) Sud povjerava provođenje postupka i odlučivanje o zahtjevu za izdavanje potvrde javnom bilježniku pred kojim je u tijeku ili je pravomoćno okončan ostavinski postupak. Iznimno, sud će provesti postupak i odlučiti o zahtjevu za izdavanje potvrde ako je pred sudom u tijeku ili je pravomoćno okončan ostavinski postupak.

*Postupak za izdavanje potvrde***Članak 7.**

- (1) Zahtjev za izdavanje potvrde može se podnijeti na obrascu navedenom u članku 65. stavku 2. Uredbe (EU) br. 650/2012.
- (2) Stranke u postupku povodom zahtjeva za izdavanje potvrde su osobe navedene u članku 63. stavku 1. Uredbe (EU) br. 650/2012. Općinski sud, odnosno javni bilježnik obavještava stranke o podnesenom zahtjevu u smislu članka 66. stavka 4. Uredbe (EU) br. 650/2012. Na obavještavanje i pozivanje stranaka javnom objavom na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o nasljeđivanju koje se odnose na pozivanje oglasom, a rok za javljanje sudu, odnosno javnom bilježniku je dva mjeseca od objave oglasa u Narodnim novinama.
- (3) Ako su ispunjene pretpostavke za izdavanje potvrde, općinski sud, odnosno javni bilježnik izdaje potvrdu na propisanom obrascu navedenom u članku 67. stavku 1. Uredbe (EU) br. 650/2012 i dostavlja strankama ovjereni preslik potvrde. Rok valjanosti potvrde u smislu članka 70. stavka 3. Uredbe (EU) br. 650/2012 računa se od trenutka izdavanja potvrde.
- (4) Protiv potvrde javnog bilježnika iz stavka 3. dopušten je prigovor o kojem odlučuje općinski sud. Na postupak i odlučivanje o prigovoru na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o nasljeđivanju koje se odnose na postupak i odluke o prigovoru protiv rješenja o nasljeđivanju.
- (5) Ako javni bilježnik utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za izdavanje potvrde, zahtjev zajedno sa spisom predmeta dostavit će radi odlučivanja općinskom sudu na čijem se području nalazi njegovo sjedište. Javni bilježnik dužan je pisano obrazložiti zašto smatra da nisu ispunjene pretpostavke za izdavanje potvrde te izvijestiti podnositelja zahtjeva da je predmet upućen sudu.
- (6) Rješenje općinskog suda o odbačaju ili odbijanju zahtjeva za izdavanje potvrde dostavlja se strankama.
- (7) Protiv potvrde općinskog suda iz stavka 3. ovoga članka, odnosno rješenja općinskog suda iz stavka 6. ovoga članka dopuštena je žalba o kojoj odlučuje županijski sud. Na postupak i

odlučivanje o žalbi protiv rješenja općinskog suda na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o nasljeđivanju koje se odnose na postupak i odluke o žalbi protiv rješenja o nasljeđivanju.

Popis izdanih potvrda

Članak 8.

(1) Općinski sud za područje svoje mjesne nadležnosti vodi popis izdanih potvrda i osoba kojima su izdani ovjereni preslici potvrda.

(2) Javni bilježnik odmah po izdavanju dostavlja potvrdu općinskom sudu na čijem području se nalazi njegovo sjedište radi upisa u popis iz stavka 1. ovoga članka.

Ispravak, izmjena ili opoziv Europske potvrde o nasljeđivanju

Članak 9.

(1) Ispravak, izmjenu ili opoziv potvrde u smislu članka 71. Uredbe (EU) br. 650/2012 provodi općinski sud, odnosno javni bilježnik koji je izdao potvrdu, po službenoj dužnosti ili na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes.

(2) Protiv rješenja javnog bilježnika o ispravku, izmijeni ili opozivu potvrde dopušten je prigovor o kojem odlučuje općinski sud. Prilikom odlučivanja o prigovoru na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o nasljeđivanju koje se odnose na postupak i odluke o prigovoru protiv rješenja o nasljeđivanju.

(3) Ako javni bilježnik utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za ispravak, izmjenu ili opoziv potvrde, zahtjev zajedno sa spisom predmeta dostavit će radi odlučivanja općinskom sudu na čijem se području nalazi njegovo sjedište. Javni bilježnik dužan je pisano obrazložiti zašto smatra da nisu ispunjene pretpostavke za ispravak, izmjenu ili opoziv potvrde te izvijestiti podnositelja zahtjeva da je predmet upućen sudu.

(4) Protiv rješenja općinskog suda o ispravku, izmijeni ili opozivu potvrde dopuštena je žalba o kojoj odlučuje županijski sud. Na postupak i odlučivanje o žalbi protiv rješenja općinskog suda na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o nasljeđivanju koje se odnose na postupak i odluke o žalbi protiv rješenja o nasljeđivanju.

Privremena obustava učinaka Europske potvrde o nasljeđivanju

Članak 10.

(1) O zahtjevu za privremenu obustavu učinaka potvrde u smislu članka 73. stavka 1. točke a) Uredbe (EU) br. 650/2012 odlučuje općinski sud, odnosno javni bilježnik pred kojim je u tijeku postupak izmjene ili opoziva potvrde.

(2) Protiv rješenja javnog bilježnika o privremenoj obustavi učinaka potvrde dopušten je prigovor o kojem odlučuje općinski sud. Prilikom odlučivanja o prigovoru na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o nasljeđivanju koje se odnose na postupak i odluke o prigovoru protiv rješenja o nasljeđivanju.

(3) Ako javni bilježnik utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za privremenu obustavu učinaka potvrde, zahtjev zajedno sa spisom predmeta dostavit će radi odlučivanja općinskom sudu na čijem se području nalazi njegovo sjedište. Javni bilježnik dužan je pisano obrazložiti zašto smatra da nisu ispunjene pretpostavke za privremenu obustavu učinaka potvrde te izvijestiti podnositelja zahtjeva da je predmet upućen sudu.

(4) O zahtjevu za privremenu obustavu učinaka potvrde u smislu članka 73. stavka 1. točke b) Uredbe (EU) br. 650/2012 odlučuje općinski sud koji je izdao potvrdu, odnosno na čijem području se nalazi sjedište javnog bilježnika koji je izdao potvrdu na koju se zahtjev odnosi.

(5) Protiv rješenja općinskog suda o zahtjevu iz stavaka 1. i 4. dopuštena je žalba o kojoj odlučuje županijski sud. Na postupak i odlučivanje o žalbi protiv rješenja općinskog suda na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o nasljeđivanju koje se odnose na postupak i odluke o žalbi protiv rješenja o nasljeđivanju.

Pravila postupka

Članak 11.

(1) Na sva pitanja vezana za postupke iz članka 4. i 5. ovoga Zakona, ako nije drugačije uređeno Uredbom (EU) br. 650/2012 ili ovim Zakonom, na odgovarajući način primjenjuju se pravila izvanparničnog postupka.

(2) Na sva pitanja vezana za postupke iz članka 6. do 10. ovoga Zakona, ako nije drugačije uređeno Uredbom (EU) br. 650/2012 ili ovim Zakonom, na odgovarajući se način primjenjuju pravila Zakona o nasljeđivanju.

(3) Na postupanje javnih bilježnika kao sudskih povjerenika, ako nije drugačije uređeno ovim Zakonom, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o nasljeđivanju koje se odnose na javne bilježnike kao sudske povjerenike.

Nagrada i troškovi javnog bilježnika kao sudskog povjerenika

Članak 12.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa, po pribavljenom mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Hrvatske javnobilježničke komore, pravilnikom će propisati visinu nagrade i naknade troškova javnog bilježnika kao povjerenika suda u provođenju postupka za izdavanje, ispravak, izmjenu, opoziv ili privremenu obustavu učinaka potvrde. Nagrada i troškovi javnog bilježnika kao sudskog povjerenika određuju se tako da se jedna nagrada u pravilu odnosi na sve radnje javnog bilježnika u pojedinom postupku.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Pravilnik

Članak 13.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će pravilnik iz članka 12. ovoga Zakona u roku od trideset dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 14.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 17. kolovoza 2015. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom 1. određuje se predmet uređenja Zakona.

Uz članak 2.

Člankom 2. određuje se jednako značenje pojmova uporabljenih u Zakonu s pojmovima koji se navode u Uredbi (EU) br. 650/2012.

Uz članak 3.

Uredba (EU) br. 650/2012 u poglavlju II „Nadležnost“ određuje međunarodnu nadležnost, tj. određuje državu članicu čiji sudovi će biti nadležni za odlučivanje o ostavini. Navedenim odredbama ne uređuje se interna nadležnost već je to prepušteno, sukladno članku 2. Uredbe (EU) br. 650/2012, nacionalnom pravu svake države članice. Time je domaćem pravu ostavljeno da odredi stvarno i mjesno nadležne sudove za odlučivanje o ostavini u slučaju kada prema odredbama Uredbe (EU) br. 650/2012 postoji međunarodna nadležnost sudova Republike Hrvatske. U odnosu na mjesnu nadležnost za odlučivanje o ostavini kada postoji nadležnost hrvatskih sudova prema Uredbi (EU) br. 650/2012, upućuje se na odgovarajuću primjenu odredbi Zakona o nasljeđivanju o mjesnoj nadležnosti za provođenje ostavinskog postupka. Ovakvo rješenje polazi od važećih zakonskih odredbi i prakse koja je razvijena u primjeni Zakona o nasljeđivanju. Radi se o članku 177. Zakona o nasljeđivanju koji glede određivanja mjesne nadležnosti koristi kriterij prebivališta, podredno boravišta, a u slučaju da ostavitelj nema niti prebivalište niti boravište na području Republike Hrvatske primjenjuje se kriterij područja na kojem se nalazi pretežni dio ostavine, a ako ostavitelj nema niti jedan dio ostavine u Republici Hrvatskoj, u primjeni je kriterij mjesta gdje je ostavitelj upisan u knjigu državljana.

Uz članak 4.

Člankom 4. uređuje se stvarna nadležnost, pravni lijekovi i određena pravila postupka vezana za odlučivanje o zahtjevu za priznanje odluke, odnosno zahtjevu za proglašenje ovršnosti (izvršivosti) odluke, javne isprave ili sudske nagodbe. Pojam odluke, javne isprave i sudske nagodbe definiran je člankom 3. stavkom 2. točkama g), h) i i). Uredbe (EU) br. 650/2012. Sukladno članku 39. stavku 2. Uredbe (EU) br. 650/2012 na postupak priznanja odluke primjenjuju se pravila za proglašenje ovršnosti (izvršivosti) odluke donesene u drugoj državi članici, sadržana u člancima 45. do 58. Uredbe (EU) br. 650/2012. Iz tog razloga, u istom članku su uređena pitanja priznanja i proglašenja ovršnosti (izvršivosti).

Člankom 4. stavcima 1. i 2. određuje se stvarna nadležnost za odlučivanje o zahtjevu za priznanje, odnosno proglašenje ovršnosti (izvršivosti) odluke, javne isprave ili sudske nagodbe. Mjesna nadležnost za odlučivanje o zahtjevu određena je člankom 45. Uredbe (EU) br. 650/2012. Prilikom odlučivanja o zahtjevu, sukladno članku 48. Uredbe (EU) br. 650/2012, nadležni sud ispituje samo formalnosti iz članka 46. Uredbe (EU) br. 650/2012 i nije ovlašten upuštati se u ocijenu postoje li razlozi za nepriznavanje iz članka 40. Uredbe (EU) br. 650/2012. Postojanje razloga iz članka 40. Uredbe (EU) br. 650/2012 utvrđuje se tek u slučaju da protustranka uloži prigovor kao pravni lijek u smislu članka 50. Uredbe (EU) br. 650/2012.

Člankom 4. stavkom 3. određuje se pravo žalbe protiv rješenja kojim se odbija ili odbacuje zahtjev za priznanje, odnosno proglašenje ovršnosti (izvršivosti) te nadležnost županijskog suda za odlučivanje o žalbi.

Člankom 4. stavkom 4. određuje se pravo na prigovor protiv rješenja o prihvaćanju zahtjeva za priznanje, odnosno proglašenje ovršnosti (izvršivosti) te nadležnost općinskog suda za odlučivanje o prigovoru. Istom odredbom upućeno je na članak 50. stavak 4. Uredbe (EU) br. 650/2012 glede roka za podnošenje prigovora. Člankom 4. stavkom 5. određuje se obveza saslušanja protustranke i podnositelja zahtjeva prije donošenja odluke o prigovoru. Navedeno rješenje je sukladno članku 50. stavku 3. Uredbe (EU) br. 650/2012 koji zahtjeva da se o pravnom lijeku protiv odluke o zahtjevu odlučuje u kontradiktornom postupku. Tek u ovoj fazi, u smislu članka 52. Uredbe (EU) br. 650/2012., ispituje se postojanje razloga iz članka 40. Uredbe (EU) br. 650/2012 (razlozi za nepriznavanje). Stoga nema zapreke da isti sud koji je odlučivao o zahtjevu odlučuje i o prigovoru protiv zahtjeva, s obzirom da se prilikom inicijalnog odlučivanja o zahtjevu nije niti ispitivalo postojanje razloga iz članka 40. Uredbe (EU) br. 650/2012. Člankom 4. stavkom 6. određuje se nadležnost županijskog suda za odlučivanje o žalbi protiv rješenja općinskog suda o prigovoru.

Uz članak 5.

Člankom 5. određuje se nadležnost za izdavanje ovjere domaće odluke, javne isprave ili sudske nagodbe za potrebe njihova priznanja ili proglašenja ovršnosti (izvršivosti) u drugoj državi članici. Sukladno članku 46. Uredbe (EU) br. 650/2012 u postupku za proglašenje ovršnosti (izvršivosti) potrebno je, uz primjerak odluke, podnijeti i ovjeru koju izdaje sud ili nadležno tijelo. Ovdje se, primjerice, radi o situacijama kada pravni subjekti žele u drugoj državi članici podnijeti zahtjev za priznanje (ili zahtjev za proglašenje izvršivosti) odluke hrvatskog suda, odnosno javnog bilježnika. U takvom slučaju, sukladno članku 46. Uredbe (EU) br. 650/2012, trebati će, u pravilu, podnijeti i ovjeru koju izdaje nadležno tijelo u Republici Hrvatskoj. Stoga je svrha članka 5. odrediti domaće tijelo nadležno za izdavanje ovjere. Člankom 5. stavcima 1. i 2. određuje se nadležnost za izdavanje ovjere na način da onaj sud, odnosno javni bilježnik koji je donio odluku, sastavio javnu ispravu ili sklopio sudsku nagodbu je ujedno i nadležan za izdavanje ovjere u odnosu na tu odluku, javnu ispravu odnosno sudsku nagodbu. Ovjera se izdaje na propisanom obrascu koji donosi Europska komisija posebnim provedbenim aktom. Člankom 5. stavkom 3. određuje se postupanje javnog bilježnika kada isti utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za izdavanje ovjere. Člankom 5. stavkom 4. određuje se nadležnost županijskog suda za odlučivanje o žalbi protiv rješenja općinskog suda kojim se odbija ili odbacuje prijedlog za izdavanje ovjere.

Uz članak 6.

Uredba (EU) br. 650/2012 uspostavlja Europsku potvrdu o nasljeđivanju (u daljnjem tekstu: potvrda) te u članku 69. određuje njezine pravne učinke. U tom smislu, za potvrdu se predmnijeva da točno dokazuje elemente koji su utvrđeni po pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ili po bilo kojem drugom pravu mjerodavnom za određene elemente i da se za osobu koja je u potvrdi navedena kao nasljednik, legatar, izvršitelj oporuke ili upravitelj ostavinom predmnijeva da ima status koji je naveden u potvrdi i/ili prava ili ovlasti navedene u potvrdi (članak 69. stavak 2. Uredbe).

Članak 6. određuje stvarnu i mjesnu nadležnost za izdavanje Europske potvrde o nasljeđivanju (dalje u tekstu: potvrda). Izdavanje potvrde stavljeno je u stvarnu nadležnost općinskog suda, odnosno javnog bilježnika kao povjerenika suda. Zahtjev za izdavanje potvrde podnosi se sudu. Pri tome se kao pravilo primjenjuje da se postupak povjerava javnom bilježniku pred kojim je u tijeku ostavinski postupak (u slučaju kad je zahtjev podnesen tijekom ostavinskog postupka) ili pred kojim je ostavinski postupak pravomoćno okončan (u slučaju kad je zahtjev podnesen nakon ostavinskog postupka). Sud provodi postupak i odlučuje o zahtjevu u slučaju kad je pred sudom u tijeku ostavinski postupak ili je pred sudom pravomoćno okončan ostavinski postupak.

Uz članak 7.

Člankom 7. uređuje se postupak za izdavanje potvrde.

Sadržaj zahtjeva za izdavanje potvrde određen je člankom 63. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 650/2012. U svrhu učinkovitijeg postupanja, člankom 7. stavkom 1. propisuje se mogućnost podnošenja zahtjeva putem obrasca navedenog u članku 65. stavku 2. Uredbe (EU) br. 650/2012. Međutim, valja uzeti u obzir da je, sukladno članku 65. stavku 2. Uredbe (EU) br. 650/2012, korištenje predmetnog obrasca samo jedna od opcija kojom se podnositelj zahtjeva može poslužiti. U pogledu jezika i pisma na kojem zahtjev treba biti sastavljen, imajući u vidu članak 11. ovoga Zakona i članak 175. Zakona o nasljeđivanju, valja primijeniti odredbe Zakona o parničnom postupku koje se odnose na jezik u postupku i podneske.

Člankom 7. stavkom 2. određene su stranke u postupku za izdavanje potvrde, pri čemu je upućeno na članak 63. stavak 1. Uredbe (EU) br. 650/2012 koji definira korisnike potvrde (nasljednici, legatari koji imaju izravna prava u nasljedstvu, izvršitelji oporuke ili upravitelji ostavinom koji se u drugoj državi članici moraju pozivati na svoj status ili izvršavati svoja prava kao nasljednici ili legatari i/ili svoje ovlasti kao izvršitelji oporuka ili upravitelji ostavinom). Razmatranje zahtjeva za izdavanje potvrde uređeno je člankom 66. Uredbe (EU) br. 650/2012. S tim u vezi u članku 7. stavku 2. dodatno je ukazano na obvezu obavještanja stranaka o podnesenom zahtjevu, sukladno članku 66. stavku 4. Uredbe (EU) br. 650/2012. U slučaju obavještanja, odnosno pozivanja stranaka putem javne objave upućeno je na odgovarajuću primjenu odredaba Zakona o nasljeđivanju koje se odnose na pozivanje oglasom s time da je, imajući u vidu žurnost postupanja po podnesenom zahtjevu za izdavanje potvrde, određen kraći rok za javljanje sudu odnosno javnom bilježniku nakon objave oglasa.

U članku 7. stavku 3. određuje se izdavanje potvrde za slučaj kada su ispunjene pretpostavke za njezino izdavanje sukladno članku 67. Uredbe (EU) br. 650/2012. Potvrda se izdaje na propisanom obrascu navedenom u članku 67. stavku 1. Uredbe (EU) br. 650/2012. Radi se o obrascu koji donosi Europska komisija posebnim provedbenim aktom. Određeno je da se rok valjanosti potvrde (šest mjeseci) u smislu članka 70. stavka 3. Uredbe (EU) br. 650/2012 računa od trenutka izdavanja potvrde. Za računanje rokova primjenjuje se Uredba Vijeća br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju za razdoblja, dane i vremenska ograničenja. U svakom slučaju potvrda bi trebala sadržavati uputu o pravnom lijeku, s obzirom da je protiv svake odluke o zahtjevu za izdavanje potvrde dopušten pravni lijek (članak 72. stavak 1. Uredbe (EU) br. 650/2012).

U članku 7. stavku 4. propisuje se pravo na prigovor protiv potvrde javnog bilježnika, dok se u članku 7. stavku 5. uređuje postupanje javnog bilježnika kada utvrdi da nisu ispunjene

pretpostavke za izdavanje potvrde. Člankom 7. stavkom 7. predviđa se pravo žalbe protiv potvrde, odnosno rješenja općinskog suda o zahtjevu.

Člankom 72. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 650/2012 određene su osobe koje su ovlaštene podnijeti pravni lijek (prigovor, odnosno žalbu) protiv odluke o privremenoj obustavi učinaka potvrde.

Uz članak 8.

Članak 8. uređuje vođenje popisa izdanih potvrda i osoba kojima su izdani ovjereni preslici potvrda. Člankom 70. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 650/2012 propisana je obveza da tijelo izdavanja potvrde vodi popis osoba kojima su izdani ovjereni preslici, i to u svrhu obavješćivanja osoba kojima su izdani ovjereni preslici potvrda: a) za slučaj kada je došlo do ispravka, izmjene ili opoziva potvrde (članak 71. Uredbe (EU) br. 650/2012), b) za slučaj privremene obustave učinaka potvrde (članak 73. Uredbe (EU) br. 650/2012). Polazeći od članka 70. stavka 2. Uredbe (EU) br. 650/2012, predloženim člankom 8. stavkom 1. definira se nadležnost općinskog suda da za područje svoje mjesne nadležnosti vodi popis izdanih potvrda i osoba kojima su izdani ovjereni preslici potvrda. U članku 8. stavku 2. utvrđuje se obveza javnih bilježnika da odmah po izdavanju potvrde, istu dostave sudu na čijem području se nalazi njihovo sjedište radi upisa u navedeni popis.

Uz članak 9.

Člankom 9. uređuje se nadležnost i pravila postupanja za slučaj ispravka, izmjene ili obustave potvrde.

Članak 71. Uredbe (EU) br. 650/2012 uređuje pretpostavke za ispravak, odnosno izmjenu ili opoziv potvrde. Člankom 9. stavkom 1. određuje se da je sud, odnosno javni bilježnik koji je izdao potvrdu nadležan za ispravak, izmjenu i opoziv potvrde. U članku 9. stavku 2. propisuje se pravo na prigovor protiv rješenja javnog bilježnika o ispravku, izmjeni ili opozivu potvrde, dok se u članku 9. stavku 3. uređuje postupanje javnog bilježnika kada utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za ispravak, izmjenu i opoziv potvrde. Člankom 9. stavkom 4. predviđa se pravo žalbe protiv odluke suda o ispravku, izmijeni ili opozivu potvrde.

Člankom 72. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 650/2012 određene su osobe koje su ovlaštene podnijeti pravni lijek (prigovor, odnosno žalbu) protiv odluke o ispravku, izmijeni ili opozivu potvrde.

Uz članak 10.

Članak 10. uređuje nadležnost i pravila postupanja za slučaj privremene obustave učinaka potvrde. Članak 73. stavak 1. Uredbe (EU) br. 650/2012 razlikuje dvije mogućnosti privremene obustave: 1) tijekom postupka izmjene ili opoziva potvrde, 2) tijekom postupka osporavanja potvrde, odnosno u postupku povodom pravnog lijeka protiv odluke o zahtjevu za izdavanje potvrde. Sukladno navedenom razlikovanju, u članku 10. stavku 1. definira se nadležnost suda, odnosno javnog bilježnika za privremenu obustavu učinaka potvrde, kada se radi o postupku izmjene ili opoziva potvrde. Nastavno se u članku 10. stavku 2. uređuje postupanje javnog bilježnika kada utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za privremenu obustavu učinaka potvrde. U odnosu na drugu mogućnost za privremenu obustavu učinaka potvrde iz članka 73. stavka 1. Uredbe (EU) 650/2012, određuje se člankom 10. stavkom 2.

nadležnost općinskog suda koji je izdao potvrdu, odnosno na čijem području se nalazi sjedište javnog bilježnika koji je izdao potvrdu. Člankom 10. stavkom 4. predviđeni su pravni lijekovi protiv odluke javnog bilježnika, odnosno odluke suda povodom zahtjeva za privremenu obustavu učinaka potvrde.

Obveze suda, odnosno javnog bilježnika u slučaju privremene obustave učinaka potvrde definirane su člankom 73. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 650/2012. Radi se o obvezi obavještanja svih osoba kojima su izdane ovjerene preslike potvrda o privremenoj obustavi učinaka potvrde te zabrani izdavanja novih ovjerenih preslika za vrijeme privremene obustave učinaka potvrde.

Člankom 72. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 650/2012 određene su osobe koje su ovlaštene podnijeti pravni lijek (prigovor, odnosno žalbu) protiv odluke o privremenoj obustavi učinaka potvrde.

Uz članak 11.

Člankom 11. stavkom 1. određena je podredna primjena pravila izvanparničnog postupka u odnosu na postupke povodom zahtjeva za priznanje, odnosno zahtjeva za proglašenje ovršnosti (članak 4. ovoga Zakona) i postupke za izdavanje ovjere (članak 5. ovoga Zakona). Navedeni postupci su izvanparnični postupci, slijedom čega je i određena supsidijarna primjena pravila tog postupka ukoliko pojedino pitanje nije drugačije rješeno Uredbom (EU) br. 650/2012 ili samim Zakonom. U odnosu na postupke vezane za izdavanje, ispravak, izmjenu, opoziv ili privremenu obustavu učinaka potvrde, člankom 11. stavkom 2. upućeno je na podrednu primjenu pravila Zakona o nasljeđivanju ukoliko pojedino pitanje nije drugačije rješeno Uredbom (EU) br. 650/2012 ili samim Zakonom. Vezano za postupanje javnih bilježnika kao sudskih povjerenika upućeno je na podrednu primjenu odgovarajućih odredbi Zakona o nasljeđivanju (Dio četvrti, Glava treća Zakona o nasljeđivanju koja nosi naziv Javni bilježnici kao sudski povjerenici).

Uz članak 12.

Člankom 12. daje se ovlast ministru nadležnom za poslove pravosuđa da, po pribavljenom mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Hrvatske javnobilježničke komore, pravilnikom propiše visinu nagrade i naknade troškova javnog bilježnika kao povjerenika suda vezano za njegovo postupanje prilikom izdavanja, izmijene, ispravka, opoziva ili privremene obustave učinaka potvrde.

Uz članak 13.

Člankom 13. uređuje se obveza ministra nadležnog za poslove pravosuđa da donese pravilnik iz članka 12. Zakona u roku od trideset dana od stupanja na snagu Zakona.

Uz članak 14.

Člankom 14. uređuje se objava i stupanje na snagu Zakona, uzimajući u obzir činjenicu da se Uredba (EU) br. 650/2012 primjenjuje od 17. kolovoza 2015. godine.

IZVJEŠĆE O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju o nacrtu konačnog prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju	
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa	
Svrha dokumenta	Izvijestiti o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o nacrtu konačnog prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju	
Datum dokumenta	15. listopada 2014.	
Verzija dokumenta	prva	
Vrsta dokumenta	Izvešće	
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	/	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	<p>Ministarstvo pravosuđa osnovalo je stručnu radnu skupinu za izradu nacrtu konačnog prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju.</p> <p>U radu radne skupine koja je pripremila nacrt konačnog prijedloga Zakona sudjelovali su državni službenici Ministarstva pravosuđa, suci Općinskog građanskog suda u Zagrebu, predstavnici Hrvatske javnobilježničke komore i profesor Pravnog fakulteta u Zagrebu.</p>	
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	-	<i>Internetska stranica Vlade</i>
	X	<i>Internetska stranica tijela nadležnog za izradu nacrtu</i>